

УДК 81'373.611

Карпова А. –ст. гр. 312

Херсонський державний університет

СУФІКСАЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ТВОРЕННЯ МІНЕРАЛОГІЧНИХ НОМЕНІВ

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Карабута О. П.

Karпова А.

Kherson State University

SUFICE AS A WAY OF CREATING MINERALOGICAL NOUMENON

Supervisor: Karabuta O.P.

Ключові слова: мінералогічні номені, словотвірний тип, спосіб творення.

Keywords: the mineralogical nomani, derivational type, method of creation.

Мінералогічна номенклатура української мови характеризується як семантичною неоднорідністю, так і різноманітністю словотворчої структури.

Усі українські лексеми, що означають найменування мінералів, структурно поділяються на два типи:

- 1) мінералогічні номені;
- 2) терміни – словосполучення.

Перший тип об'єднує велику кількість лексем і їх похідні структури. Мінералогічні найменування представлені іменниками. Залежно від способів вираження у процесі словотворення слова утворюються морфологічним і неморфологічним способами.

Морфологічне словотворення представлене суфіксальним, префіксальним, префіксально-суфіксальним і безафіксним різновидами.

Найбільш продуктивним способом творення мінералогічних найменувань є суфіксальний спосіб.

Особливість цього способу творення термінів полягає у тому, що слово утворюється лише за допомогою словотворчих суфіксів.

Словотвірний тип із суфіксом **-ит/-іт** виявляє найвищу продуктивність у творенні термінології мінералогічної справи. До нього належать терміни зі словотвірним значенням «мінерал, мінеральна група речовини, хімічних речовин, сполук, сплавів, сумішей»: **брусит**, **гагариніт** – від Юрія Гагаріна, **гейзерит**, **ільвайт** – від Іва (латинська назва острова Ельба, де вперше було знайдено мінерал) тощо.

Другий важливий суфікс – **літ** є похідним від грецького слова **камінь**: **анкіліт** (кривий камінь), **бариліт** (важкий камінь), **галліт** (камінь, що містить галій), **кріоліт** (тобто морозний камінь) тощо.

У багатьох назвах мінералів знаходимо суфікс **-ин (-ін)**: **адамантин**, **егірин**.

Словотвірний тип із суфіксоїдом **-оїд** репрезентований термінами-іменниками: **демантоїд** (за його сильний блиск, який нагадує блиск діаманта), **хлоритоїд** («хлороподібний»), **фельдшпатоїди** («польовошпатоподібні»).

Аналіз суфіксального способу словотворення мінералогічних номенів дозволяє зробити висновки: найвищу продуктивність виявляє словотвірний тип із суфіксами **ит/-іт**, **-ин/-ін**.